

Høring - utkast til forskrift om Regionale kulturfond

Vi takker for muligheten for å gi et innspill til høring om forskrift til regionale kulturfond. Det er flott at dette blir en øremerket ordning for å sikre en målrettet satsing på lokal og regional kultur. Avsetningen til de regionale kulturfondene er et viktig, men dagens ramme er altfor begrensede i forhold til de faktiske behovene i kulturfeltet i Nord-Norge.

Utvikling av kriterier

Vi erfarer at de tre nordligste fylkeskommunene samarbeider godt om kulturpolitiske mål for landsdelen, blant annet gjennom *Den nordnorske kulturavtalen*. I dette arbeidet har det vært en tett dialog mellom fylkeskommunene og kunst- og kulturaktører. Vi forventer derfor at utviklingen av kriteriene for fondene blir en god og involverende prosess der kulturfeltet i nord får en sentral rolle.

Urfolk og nasjonale minoriteter

Forskriften bør tydeliggjøre at en fast andel av de regionale kulturfondene skal øremerkes kunst- og kulturuttrykk fra **urfolk og nasjonale minoriteter**. Dette vil være en effektiv måte å følge opp Stortingets beslutning om å styrke aktive, lokale språk- og kulturarenaer for urfolk og nasjonale minoriteter. De regionale kulturfondene kan spille en avgjørende rolle i å sikre stabil drift for slike arenaer over tid. Vi foreslår derfor at forskriften inkluderer et eksplisitt krav om at fylkeskommunene må avsette en andel av midlene til formål som bidrar til revitalisering, videreføring og utvikling av urfolk- og minoritetskultur i de respektive regionene.

Kapasitetsbygging

I nord er det behov for en utvikling som er basert på langsiktig strategiske og operasjonelle samarbeid mellom ulike aktører, og vi mener at fondet kan bidra til å sikre at det blir en stabil og viktig kulturpolitisk satsing.

Der man i sør har et høyere antall institusjoner, som løser avgrensede oppgaver, vil institusjonene i nord ofte stå i en spagat mellom mange ulike oppdrag, fordi de er de eneste som kan utføre disse. Både norske, kvenske og samiske aktører trenger å bygge større

driftskapasitet. Vi lever i en landsdel med små og spredte miljøer, og en høy grad av tverrfaglig samarbeid. Det fordrer støtteordninger som imøtekommer samarbeid mellom ulike miljøer og institusjoner. Det mangler nasjonale fond som er tilpasset produksjoner, kapasitetsbygging, utviklingsprosjekter og kunstnerisk arbeid som foregår i nord. Derfor er vi glad for at forskriften gir fylkeskommunene et stort handlingsrom for å tilpasse de regionale fondene til regionale forhold.

Mobilitetsmidler

Organisasjoner og institusjoner er svært komplekse, og løser et mangfold av oppgaver i nord. Den særlige kompleksiteten oppstår som følge av manglende kulturell infrastruktur og demografiske utfordringer. Vi vil derfor oppfordre Kulturdepartementet og fylkene å utforme kriterer for de økonomiske rapportene på en måte som får fram hva midlerne brukes til. Når vi utvikler prosjekter og samarbeid mellom det profesjonelle og det frivillige kulturfeltet i nord, er mobilitetsmidler helt avgjørende for å ha et rettferdig tilbud. Dette håper vi det i framtiden blir tatt høyde for når den nasjonale potten skal fordeles.

Kommentarer til den enkelte paragraf:

§ 1. Formål

Tilskuddsordningen Regionale kulturfond skal bidra til gode lokalsamfunn og et åpent, inkluderende og mangfoldig kulturliv i hele landet. Tilskuddsmidlene skal stimulere til økt aktivitet og deltakelse i kulturlivet, styrke samspill mellom profesjonelt og frivillig kulturliv, forsterke lokal og regional kulturfrivillighet og bidra til økt kvalitet på kunst- og kulturtilbudet lokalt og regionalt.

Merknad:

Forskriften bør tydeliggjøre at fondene ikke bare skal styrke lokalt og regionalt kulturliv, men også sikre kunstnerisk kvalitet og bærekraftige strukturer for profesjonelle aktører.

Ordningen bør også stimulere til strategisk og operasjonelt samarbeid på tvers av organisasjonsgrenser og mellom profesjonelle og amatører. Dette vil styrke kunst- og kulturfeltet gjennom bedre ressursutnyttelse og mer helhetlige satsinger.

§ 2. Forvaltning

Ordningen forvaltes av den enkelte fylkeskommune, på bakgrunn av Stortingets bevilgning. Flere fylkeskommuner kan samarbeide om forvaltningen. Fylkeskommunen kan øke ordningens ramme utover Stortingets bevilgning ved å bevilge egne midler til ordningen.
Kapittel II: Bestemmelser om tilskuddsmottakere, tildeling, kontroll og klage

Merknad:

Vi støtter at forskriften åpner for at flere fylkeskommuner kan samarbeide om

forvaltningen. I Nord-Norge er det en rekke kulturinstitusjoner og -organisasjoner som har hele landsdelen som nedslagsfelt. Vi vil derfor oppfordre Nordland, Troms og Finnmark fylkeskommuner om å forvalte midlene i fellesskap. Forskriften bør åpne for at fylkeskommunene kan inngå avtaler med enheter som administrerer midlene på deres vegne, som Barentssekretariatet, eller organisasjoner med erfaring i kulturstøtte. Dette kan sikre en mer faglig forankret og effektiv forvaltning.

Videre bør det presiseres at midler kan fordeles til organisasjoner som administrerer tilskudd på vegne av fylkeskommunene, for å styrke kunst- og kulturfeltet og redusere administrativ byrde.

Det er viktig at forskriften tydeliggjør en forutsetning om regionale rutiner for involvering av kultursektoren i arbeidet med strategier og prioriteringer av midlene.

§ 3. Hvem som kan motta tilskudd

Aktører som er registrert i Enhetsregisteret og som har sin hovedvirksomhet i Norge, kan motta tilskudd. Fylkeskommunen kan fastsette ytterligere vilkår om hvem som kan motta tilskudd.

Merknad:

For å unngå geografisk skjevfordeling bør forskriften sikre at midlene fordeles bredt, også til mindre kunst- og kulturmiljøer utenfor de største byene.

§ 4. Tildelingskriterier

Tildelinger etter denne forskriften skal gis innenfor rammene av formålet med ordningen, jf. § 1. Det kan gis tilskudd til tiltak og aktiviteter i hele Norge. Det kan ikke gis tilskudd til a. aktiviteter eller tiltak som hovedsakelig innebærer idrett eller friluftsliv, b. kausjon eller annen økonomisk garanti, c. investeringer i tilskuddsmottakers egenkapital, d. renter og avdrag på lån og refinansiering av gjennomførte prosjekter. Fylkeskommunen kan fastsette øvrige tildelingskriterier.

Meknad:

Vi støtter de foreslåtte avgrensningene, inkl at midlene ikke kan brukes til aktiviteter innen idrett og frilustsliv. Videre mener vi at forskriften bør sikre at midlene ikke kan benyttes til kulturbygg og -anlegg. Det bør heller ikke åpnes for at midlene kan benyttes til bygningsmessige kulturverntiltak.

Forskriften gir fylkeskommunene stor skjønnsmargin, men vi ser behov for tydeligere føringer for å sikre at midlene styrker kunstnerisk utvikling, profesjonelle aktører og urfolk/nasjonale minoriteter.

Departementet anerkjenner behovet for samarbeid mellom frivillige og profesjonelle, men unngår å fastsette dette som et eksplisitt kriterium. Skal fondene bidra til økt kunstnerisk kvalitet, må kunstfaglige vurderinger vektlegges, og midler målrettes mot profesjonelle kunst- og kulturaktører.

Forskriften bør åpne for flerårige tildelinger innen gitte rammer av midlene (feks 25-30 %). Departementet avviser flerårige tilskudd av hensyn til budsjettmessig forutsigbarhet. Dette rammer kunst- og kulturfeltet, hvor prosjekter ofte strekker seg over flere år.

§ 5. Bruken av tilskuddet og rapportering

Tilskuddet skal brukes i tråd med forutsetningene i denne forskrift og fylkeskommunens vedtak om tilskudd. Tilskuddsmottaker skal levere en rapport om bruken av tilskuddet til fylkeskommunen. Rapporten skal inneholde regnskap for prosjektet, samt ellers det som er nødvendig for at fylkeskommunen kan gjennomføre kontroll etter § 7 og oppfylle rapporteringsforpliktelsen etter § 12. Rapporter for tilskudd over 500 000 kroner skal inneholde regnskap bekreftet av revisor eller autorisert regnskapsfører.

Merknad:

Det er positivt og pengebesvarende at det ikke kreves revisorattest for beløp under 500 000,-, og at det åpnes for at en billigere variant når autorisert regnskapsfører kan utstede en bekreftelse på at regnskapet er ført i henhold til regnskapsregler og bilag er bekreftet.

**Hammerfest // Kautokeino // Mo i Rana // Bodø // Svolvær// Harstad// Kirkenes//
Nordreisa // Stamsund// Tromsø**

11.03.2025

Susanne Næss Nielsen, direktør, Davvi- Senter for scenekunst
Per Ananiassen, teatersjef, Beaivváš Sámi Našunálateáhter
Ketil Kolsted, teatersjef, Nordland Teater
Kristin Solberg, teatersjef, Åarjelhsaemien Teatere
Ulla Stina Wiland, daglig leder, Nordnorsk jazzenter og Musikkkontoret Nord
Marianne Hultman, direktør, Nordnorsk kunstnersenter
Ragnheiður Skúladóttir, direktør, Festspillene i Nord-Norge
Franziska Kraiczy, adm.direktør, Pikene på Broen
Bente S. Andersen, kunstnerisk/ daglig leder, Samovarteateret
Frank Jørstad, teatersjef, Kvääniteatteri
Nina Badendyck, daglig leder, Kulturkollektiv Bodø
Yngvild Aspel, kunstnerisk leder, Figurteatret i Nordland
Irene Nordhaug Hansen, daglig leder, Hålogaland Amatørteaterselskap